

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Perfectionibus Moribusque Divinis Libri XIV

Lessius, Leonardus

Antverpiae, 1620

Cap. VI. De tertio opere diuinæ Iustitiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46817](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46817)

ris, nemini poterat nocere, nec unquam potuisset, si innocentia perstitisset, nec homines illum, ut modo faciunt, metuissent, sed initar canis vel serpentis contempissent & abegissent. Sed postquam primi parentes nostri à Deo recesserunt, & diaboli suggestioni potius quam diuino mandato morem gesserunt, magna ei potestas permisa est, qua sensim totam pœnè posteritatem in suam seruitutem pertraxit. Vnde factum ut toto ferè orbe per aliquot annorum millia, tamquam princeps mundi, & Deus huius sæculi habitus sit & cultus, & etiamnù multis locis colatur. Iustum enim est, ut à quo quis victus est, eius seruituti subiici sinatur; nec meliorem fortem tandem consequatur, quàm is cui se subiecit. Ingens sanè hoc erat pœna, tam impij tyrannide premi, qua & in omne genus vitiorum pro ipsius arbitrio impellebantur, & in eandem simul trahebantur cum ipso damnationem. Magnum esset supplicium, si Princeps ob vnius culpam regnum permitteret vastari à latronibus, eorumque seruituti subiici: sed adhuc maius & acerbius, si simul statueret, ut illi qui latroni seruissent, simul cum latrone paribus tormentis consumerentur. Simile cogita in Deo, qui ita mundum diaboli permisit tyrannidi, ut eos qui ipsi morem gerunt, vnà cum ipso æternis incendiis addici velit.

Ioan. 14, 30.
& c. 16, 11.
2. Cor. 4, 4.

25 **Quartò**, Permisit infinitam hominum multitudinem ruere in æternum exitium. Eth enim esset præscijs tanti mali secuturi, si iustitiam originalem & prouidentiam illam primam subtraheret, nihilominus non curauit, quasi in vindicandò illo peccato tantam cladem parui fecerit. Sicut cum Princeps alicuius potentis inobedientiam vindicaturus, nihil de pœna vult remittere, etiam si videat inde totius regni securitatem vastitatem, & maximam partem internectione delendam.

Quartò, Permisit maximam partem ruere in exitium.

Ex his utcumque intelligi potest, quanta & quàm inæstimabilis fuerit iustitiæ diuinæ seueritas in primorum parentum peccato vindicando.

CAPVT VI.

De tertio opere diuina Iustitia.

26 **TERTIVM** opus fuit cataclysmus generalis, quo totus mundus (exceptis octo hominibus) deletus, & omnes hominum labores opesque euerfa. Magna videtur vindicta, cum ciuitas aliqua

Tertium, Cataclysmus.

opulenta funditus evertitur ædibus incensis, & omnibus qui eam incolebant internecone deletis. At illi non aliqua ciuitas aut regnum, sed totus terrarum orbis cum omnibus suis incolis, opibus & ornamentis deletur. Erant homines illius æui omnibus naturæ dotibus ornatissimi, procera statura, optimè formato corpore, ingenti robore, summa audacia, rei bellicæ peritissimi, temperamento firmissimo, vitam & ætatem florentem in multa sæcula producentes: erat etiam eorum maxima & innumerabilis multitudo, totumque pænè orbem occupabant; adeò vt valdè credibile sit, tunc longè plures homines extitisse, quàm hoc nostro sæculo extent. Cùm enim diutissimè viuerent, & corpore essent firmissimo, omnesque propagationi essent intenti, & multi plures acciperent vxores, fiebat vt intra trecentos vel quadringentos annos in multas diffunderentur myriades, & singuli magna possent implere regna, nouis assidue subnascentibus & veteribus non denascentibus, sed simul ad septingentos, octingentos, vel nongentos annos perseuerantibus. Itaque plurimi ex maioribus videbant maximas prouincias à sua stirpe occupatas, & ducentas vel trecentas hominum pyriades ex se procreatas. Si enim ex vno Iacob intra trecentos annos tot procreati fuere, vt exercitum sexcentorum millium virorum à viginti annis & supra confecerint, præter mulieres & paruulos (quorum numerus facilè duplo maior erat) cum tamen homines vix septimam partem illius prioris ætatis attingerent: quantum existimabimus multitudinem sæculo illo primæuo per annos 1656. procreatam, cùm homines vitæ adeò essent diuturnæ, & aliis subnascentibus priores non nisi post multa sæcula deficerent? Deus tamen infinitam istam multitudinem, & omnia illorum ornamenta, quæ tanti sunt apud homines, nihili fecit, & omnes internecone, immensa vi aquarum superne demissa, sustulit. Cui enim deest timor Domini, quantumuis humanis excellat præfidiis & ornamentis, nihili apud Deum æstimabitur. *Si quis fuerit consummatus inter filios hominum, si ab illo abfuerit sapientia tua (timor Domini) in nihilum computabitur*, inquit Sapiens. qua de re multa habentur Sap. 9. & Baruch 3. Mirus profectò erat iste puniendi modus, & mirificè declarans diuinam potentiam, cui omnis creatura seruit, & infinitæ rationes suppetunt nos castigandi.

Sed vnde tanta aquarum copia? Quidam putant magnam terræ vel aëris portionem in aquam fuisse conuersam. Sed quibus experimentis huiusmodi conuersio probari possit, non est facile ostendere.

*Multitudo
hominum il
lius ætatis.*

Exodi 12.

*Vnde tanta
aerarum vis.*

dere. Alij aquam cauernis terræ inclusam sursum erupisse, & terræ superficiem inundasse, & hęc esse fontes abyssi magnæ, quos ruptos Scriptura memorat. Verum & hoc difficile est creditu: illa enim aqua non nisi vi, & contra naturæ suæ impetum sursum propelli poterat; nec cauernæ illæ vacuæ relinqui, sed aëre impleri, & firmissimè concludi debebant, ne aquæ refluerent. Itaque vim adferri assiduè naturis elementorum oportebat vt diluuium fieret, & factum consisteret. At longè conuenientius erat, vt hæc omnia secundum propensionem & impetum naturalem elementorum fierent. Deinde, si aqua erupisset è terra, non effecisset pluuiam, sed exundationem. At Scriptura apertè indicat, fontes abyssi magnæ, & cataractas cæli effecisse pluuiam: *Rupti sunt, inquit, omnes fontes abyssi magnæ, & cataractæ cæli apertæ sunt, & facta est pluuiæ super terram quadraginta diebus & quadraginta noctibus.* Itaque fontes abyssi magnæ non sunt aquæ subterraneæ, sed sublimes & cælestes, quæ solæ pluuiam efficiunt. Confirmatur: Quia aquæ subterraneæ non poterant sursum ascendere & effundi nisi initio inundationis, cum terræ superficies necdum erat aquis cooperta; non autem postea cum cœpit tota circumdari: quia aëri qui in locū aquarum subiret, omnis aditus tunc ad illas cauernas erat interclusus. At Scriptura indicat, fontes abyssi magnæ non esse cōclusos nisi completo iam diluuiō, & cessantibus pluuiis: *Clausi sunt, inquit, fontes abyssi, & cataractæ cæli, & prohibita sunt pluuiæ de celo.* Itaque fontes abyssi non sunt aquæ subterraneæ. Nec est neesse ad istas angustias confugere: sat magnæ aquarum copia supra cælos, vt S. Scriptura loquitur, præparata erat. Eò enim abyssus magna pro maiori sui parte translata est, vt ex 1. cap. Geneleos colligitur. Ibi eius fontes querendi, vbi & cæli cataractæ. Creauit Deus initio maximam vim aquarum, vndique terram altissimè ambientem, quam S. Scriptura dicto cap. 1. Geneleos *abyssum* vocat. Huius maximam partem secundo die posuit supra firmamentum, dum eam in vaporem subtilissimum extenuatam, supra mediam regionem per vastissima spatia circumquaque dispersit & expandit. Hoc modo diuisæ sunt aquæ quæ supra firmamentum sunt, ab aquis quæ sub firmamento. Hæ abundè sufficiebant ad diluuium efficiendum, vt non opus fuerit vel alia elementa diuina virtute in aquam conuerti, vel aquas subterraneas sursum educi. Fuerunt igitur hæ aquæ quæ olim extenuatæ per immensum aëra diffusæ erant, rursus densatæ, & ad primæuam reductæ conditionem, applicatis ad hoc causis

idoneis, vnde suo pondere in terras circumquaque ruerunt, non simul & confertim, sed sensim, & miseris mortalibus daretur locus pœnitentiæ, vt D. Chrylostomus Homil. 2. in Genesim notauit.

Pluit itaque per vniuersum orbem quadraginta dies, & quadraginta noctes, & sensim ita excreuit aquarum cœpia, vt tandem cacumina montium quindecim cubitis superaret, vndique cingens & operiens orbem terræ, sicut sphaera superior inferiorem: ad quod efficiendum, tanti temporis per totum orbem pluuia, si quis bene consideret, abundè sufficiens videri possit, cum fuerit vehementissima. Itaque nullus erat effugij locus, cum nusquam pedem figere, nusquam se tenere possent, pondere corporis ad ima deprimente, & aquarum vi spiritum intercipiente. Et quamuis multi arcas, tabulas, vel arbores montatas (vt fieri solet in naufragiis) apprehenderent; tamen tandem partim inedia, partim labore & fluctuum impetu victi & fatiscientes obruti sunt, aquis centum quinquaginta diebus antequam inciperent minui terras obtinentibus. Poterant octo vel decem dies sufficere ad omnes extinguendos; nihilominus ad centum quinquaginta productum est hoc diluuium, vt iræ diuinæ magnitudo illa cladis continuatione declararetur. Eo tempore expleto, cœperunt aquæ decrescere, ad eò vt post septuaginta dies cacumina montium ~~apparentia~~ inciperent, & post alios centum quatuor iam terra esset exsiccata, ita vt Noë cum omnibus animantibus egredi arcam, & commodè per terram ambulare possit. Itaque quadraginta diebus diluuium creuit, centum quinquaginta stetit, & centum septuaginta quinque imminutum est & ablumptum, ac proinde anni spatio tota res peracta. Porro illa aquarum imminutio facta est vi spiritus siccantis, & aquam rursus in vaporem extenuantis, & rursus per immensos aëris tractus supra mediam regionem, vnde venerat, dissipantis. Hanc vim non naturalem, sed diuinitus impressam fuisse, credibile est, & ipsa sacra Historia indicat. ~~Quia~~ enim ventus tam breui tempore tantam aquarum copiam haurire, aut ita extenuare vi sua naturali potuisset.